

The Hungarian Language

Journal of the Society of Hungarian Linguistics

Managing Editor

DEZSŐ JUHÁSZ

Editors

TAMÁS FARKAS,

RUDOLF SZENTGYÖRGYI

Technical editor

PANNA SZABÓ

Editorial Board

TAMÁS FORGÁCS, KÁROLY GERSTNER,
ISTVÁN HOFFMANN, LÁSZLÓ HONTI, JENŐ KISS,
PÉTER SIPTÁR, ANDRÁS ZOLTÁN

Advisory Board

SUSAN GAL (USA), DANILO GHENO (I), RIHO GRÜNTAL (FIN),
VALENTIN GUSEV (RU), JÁNOS PÉNTEK (RO),
MAREK STACHOWSKI (PL), EBERHARD WINKLER (D)

CONTENTS

KREPSZ, VALÉRIA – HUSZÁR, ANNA – HORVÁTH, VIKTÓRIA – GYARMATHY, DOROTTYA – HÁMORI, ÁGNES: Characteristics of turn-takings in conversational structure: universal features and dynamic changes.....	1
RADA, ROBERTA: Borders, walls and fences in Hungarian press discourse on migration in 2015. Part 2	21
PÉTERI, ATTILA: Modal force – modal quality: A contribution to the corpus-supported analysis of linguistic modality	35
HORVÁTH, LÁSZLÓ: Agreement phenomena in juvenile fiction. Part 2	49
SZÓKE, MELINDA: On the historical linguistic analysis of the forged charters of St. Stephen. Part 1	56
FARKAS, IMOLA ÁGNES: All that glitters is not gold: Fake and true cognate object constructions in Hungarian. Part 1	68
E t y m o l o g i e s. FORGÁCS, TAMÁS: On the interpretation of a Hungarian idiom <i>nyakába rántja a bűdös berhét</i> ‘pull the foul <i>berhe</i> up to someone’s neck’	
S p o k e n H u n g a r i a n. JÁNK, ISTVÁN: Inferring skin colour from voice. A case study on linguistic prejudice	76
R e v i e w s. SÁROSI, ZSÓFIA: Versengő szerkezetek a középmagyar kor nyelvében [Rival constructions in Middle Hungarian]. – RÉDEY-KERESZTÉNY, JÚLIA – VRABÉLY, MÁRK: The study and publication of sources, and the history of linguistics III. – ZELLIGER, ERZSÉBET: Németh Dániel, A Peer-kódex és története. Újabb kérdések és válaszok a Peer-kódex keletkezéséről [The history of the Peer Codex: New questions and answers on its genesis]. – SINKOVICS, BALÁZS: Parapatics Andrea, A magyar nyelv regionalitása és a köznevelés. Tények, problémák, javaslatok [The regionality of Hungarian and public education: Facts, problems, and suggestions]. – SZÜCS TIBOR: „Rozmaringot ültettem cserépbe”. Pesti János válogatott írásából [“I planted rosemary in a pot”: Selected papers by János Pesti]. – T. SOMOGYI, MAGDA: Balácsi, József Attila – Kiss, Gábor, Jókai-enciklopédia [An encyclopaedia of Jókai’s oeuvre]	76
S o c i e t y n e w s. BÁRDOSI, VILMOS: Erzsébet Knipf-Komlósi is 70.....	87
D a t a f r o m t h e h i s t o r y o f H u n g a r i a n. DOMOKOS, GYÖRGY – HEGEDŰS, ATTILA: A source in Hungarian in the Castaldo Codex	97
C o n t r i b u t o r s	119
	122
	128

MAGYAR NYELV

A MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG FOLYÓIRATA

ALAPÍTVÁ: 1904-BEN

119.
ÉVFOLYAM

2023.
1. szám

MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG
BUDAPEST

Felelős szerkesztő
JUHÁSZ DEZSŐ

Szerkesztők
FARKAS TAMÁS, SZENTGYÖRGYI RUDOLF

Technikai szerkesztő
SZABÓ PANNA

Szerkesztőbizottság
**FORGÁCS TAMÁS, GERSTNER KÁROLY,
HOFFMANN ISTVÁN, HONTI LÁSZLÓ, KISS JENŐ,
SIPTÁR PÉTER, ZOLTÁN ANDRÁS**

Nemzetközi tanácsadó testület
**SUSAN GAL (USA), DANILO GHENO (I), RIHO GRÜNTAL (FIN),
VALENTYIN GUSZEV (RU), PÉNTEK JÁNOS (RO),
MAREK STACHOWSKI (PL), EBERHARD WINKLER (D)**

TARTALOM

KREPSZ VALÉRIA – HUSZÁR ANNA – HORVÁTH VIKTÓRIA – GYARMATHY DOROTTYA – HÁMORI ÁGNES: A beszélőváltások jellemzői a társalgási struktúrában: univerzális vonások és dinamikus változások	1	
RADA ROBERTA: Határok, falak és kerítések a migrációról folytatott magyar sajtódiskurzusban 2015-ben. 2. rész	21	
PÉTERI ATTILA: Modális erő – modális minőség. Adalékok a nyelvi modalitás korpusz alapú vizsgálatához	35	
HORVÁTH LÁSZLÓ: Egyeztetési esetek ifjúsági regényekből. 2. rész	49	
SZÓKE MELINDA: Szent István király hamis okleveleinek nyelvtörténeti vizsgálatáról. 1. rész ...	56	
FARKAS IMOLA ÁGNES: Nem mind arany, ami fénylik. Vélt és valós belső tárgyas szerkezetek a magyarban 1. rész	68	
S z ó - é s s z ó l á s m a g y a r á z a t o k. FORGÁCS TAMÁS: <i>Nyakába rántja a büdös berhét.</i> Adalékok néhány régi szólásunk értelmezéséhez		76
É l ő n y e l v. JÁNK ISTVÁN: Hangjából a bőrszínét. Esettanulmány a nyelvi előítéletességről egy internetes cikk nyomán	87	
S z e m l e. SÁROSI ZSÓFIA: Versengő szerkezetek a középmagyar kor nyelvében – RÉDEY- KERESZTÉNY JÚLIA – VRABÉLY MÁRK: Forráskutatás, forráskiadás, tudománytörténet III. – ZELLIGER ERZSÉBET: Németh Dániel, A Peer-kódex és története. Újabb kérdések és vá- laszok a Peer-kódex keletkezéséről. – SINKOVICS BALÁZS: Parapatics Andrea, A magyar nyelv regionalitása és a köznevelés. Tények, problémák, javaslatok. – SZÜCS TIBOR: „Rozmaringot ültettem cserépbe”. Pesti János válogatott írásaiból. – T. SOMOGYI MAGDA: Balázsi József Attila – Kiss Gábor, Jókai-enciklopédia	97	
T á r s a s á g i ü g y e k. BÁRDOSI VILMOS: Knipf-Komlói Erzsébet 70 éves	119	
N y e l v t ö r t é n e t i a d a t o k. DOMOKOS GYÖRGY – HEGEDŰS ATTILA: A Castaldo-kódex és a benne található magyar nyelvű forrás	122	
S z á m u n k s z e r z ő i	128	

TÁJÉKOZTATÓ A MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁGRÓL

A Magyar Nyelvtudományi Társaságot illető közléseket (tagajánlás, elhalálozás, indítvány, javaslat, könyv- és egyéb adományok bejelentése) *Kiss Jenő elnök* címére (1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A) kell küldeni. – Az évi tagsági díj 4000 Ft, nyugdíjasoknak 2000 Ft, egyetemi és főiskolai hallgatóknak, gyesen, gyeden lévőknek 1000 Ft. Pártolói tagdíj 10 000 Ft. – A Társaságnak szánt pénzüsszegek (tagsági díj, kiadványok ára, céltámogatás) a *Magyar Nyelvtudományi Társaság* címére küldhetők (*Bakonyiné Tóth Gabriella* szervező titkár: 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, III. em. 324. szoba), vagy befizethetők a Társaság **Erste Bank 11991102–02102971 számú csekk számlájára**. A Társaság köszönettel fogadja a személyi jövedelemadó 1%-ára tett felajánlásokat; **adószám: 19007665-1-42.**

Félfogadási idő: kedd (a felolvasó ülések előtt): 14–16.30, csütörtök: 10–12 óráig. Telefon (félfogadási időben): 485-5200/5121 mellék. Ímél: tarsasag@mnyt.hu.

EGYÉB TUDNIVALÓK

A Magyar Nyelv kiadója a Magyar Nyelvtudományi Társaság. Felelős kiadó: Magyar Nyelvtudományi Társaság elnöke. A szerkesztőség címe: 1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, II. em. 241.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága, 1089 Budapest, Orczy tér 1. Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, ímélben: hirlapelofizetes@posta.hu, faxon: 303-3440. További információ: +36-80-444-444. • Külföldön terjeszti a Batthyány Kultur-Press Kft. (H-1014 Budapest, Dísz tér 3., tel./fax: 201-8891, ímél: batthyany@kultur-press.hu). • Éves mutató: Kiss Gabriella. Tördelte Szabó Panna. Készült a START Nonprofit Kft. Nyírségi Nyomda üzemében. Felelős vezető: Balogh Zoltán vezérigazgató. **A folyóirat elektronikus változata olvasható a világhálón: a 2021/3. számig: <http://www.c3.hu/~magarynyelv>, a 2021/4. számtól: <http://ojs.elte.hu/magarynyelv>. Ímélcímünk: mny.szerk@gmail.com.**

Manuscripts and editorial correspondence should be addressed to *Magyar Nyelvtudományi Társaság / Society of Hungarian Linguistics*, Budapest, Múzeum krt. 4/A, H-1088 Hungary. E-mail: mny.szerk@gmail.com. Web: <http://www.c3.hu/~magarynyelv>, <http://ojs.elte.hu/magarynyelv>. Distributed in Hungary by Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága. Subscriptions accepted by newspaper carriers, and in the Magyar Posta Zrt. office: 1089 Budapest, Orczy tér 1. E-mail: hirlapelofizetes@posta.hu. Distributed outside Hungary by Batthyány Kultur-Press Kft. (H-1014 Budapest, Dísz tér 3., tel./fax: +36-1-201-8891, e-mail: batthyany@kultur-press.hu).

**Folyóiratunk állandó támogatója
az MTA Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottsága.**

**Folyóiratunknak ezt a számát
támogatta:**

ISSN 0025–0228 (nyomtatott)

HU ISSN 1588–1210 (online)